

הוכן ע"י כולל עיון הדף

1

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

קידושין דף כט.

הרוצה לפדות חפץ מהקדש והשתנה המחיר בין המשיכה לנתינת המעות, מה הדין ומדוע

מה הטעם	מה הדין	מה נשתנה	כמה היה שוה	
דמהקדש קונים בכסף ¹	נותן מאתים	עד שנתן מעות נתייקר למאתים	שוה מנה	משכו
דלא יהיה הדיוט חמור ²	נותן מאתים	עד שנתן מעות הוזל למנה	שוה מאתים	
דמהקדש קונים בכסף	נותן מאתים	עד שמשך הוזל למנה	שוה מאתים	פדה בכסף
דמהקדש קונים בכסף ³	נותן מנה	עד שמשך נתייקר למאתים	שוה מנה	

קידושין דף כט:

הוא לפדות (שלא פדה אותו אביו), וגם צריך לפדות את בנו מי קודם באופנים דלהלן?

כיש חמש משועבדים וחמש בני חורין	כשיש רק חמש סלעים	
הוא קודם לבנו ⁴	הוא קודם לבנו - מצוה דגופיה עדיף	לתנא קמא
בנו קודם לו ⁵		לר' יהודה

האם ילמד תורה ואח"כ ישא אשה או להיפך, ומדוע? [תוד"ה הא]

לשיטת רש"י ⁶	לשיטת תוס'	
נושא אשה קודם - דאין צרכי הבית עליו	לומד תורה קודם - שלא יכול להניח אשתו	לבני בבל
לומד תורה קודם - דצרכי הבית עליו	נושא אשה קודם - דיועיל ללמוד בטהרה ⁷	לבני א"י

¹ כדכתיב (ע"פ ויקרא כז: יט) "ונתן הכסף וקם לו", דהיינו שקונה מהקדש דוקא בכסף, ונמצא שברשות הקדש נתייקר ולכן צריך לשלם מאתים.

² פ"י, דאם היה קונה מחברו באופן זה שהיה מושך ממנו חפץ בשווי מאתים - היה חייב מאתים אפי' שהוזל אח"כ בשעת מתן מעות כיון שנגמר הקנין כבר במשיכה, ולכך גם בהקדש אע"פ שבהקדש קונה בכסף, מ"מ כדי שלא יהיה כח הדיוט חמור מהקדש תקנו שגם כאן ישלם מאתים כמו בהדיוט.

³ וכאן לא אומרים את הסברא ש"לא יהא כח הדיוט חמור מהקדש" כיון שגם בהדיוט במקרה הזה אחר ששילם אם ירצה המוכר לחזור בו אם לא ישלם לו מאתים, יהיה המוכר בקללת "מי שפרע", וכיון שכן גם בהדיוט אין ראוי לאדם לחזור בו, ולכך אינו חשוב שכח הדיוט חמור מהקדש מה שיכול לחזור בו ולהיות בקללת "מי שפרע".

⁴ דס"ל לחכמים דמלוה הכתובה בתורה לאו ככתובה בשטר דמיא, ולא יוכל הכהן לטרוף מהמשועבדים כנגד החמש סלעים שחייב לו על עצמו, וכיון שכן חזר הדין להיות ד"מצוה דגופיה עדיף".

⁵ פ"י, פודה את בנו בחמש סלעים שהם בני חורין, ואח"כ ילך הכהן ויטרוף מהלקוחות חמש סלעים בשבילו, כי ס"ל לר' יהודה שמלוה הכתובה בתורה ככתובה בשטר דמיא ויש לה קול, ויכול הכהן לטרוף מהמשועבדים. ודוקא יעשה כסדר הזה, שיפדה מהבני חורין את של בנו, ולא את של עצמו, כי את של בנו לא יוכל הכהן לטרוף בשבילים מהמשועבדים, כיון שמירי שקדמה מכירת השדה ללידת הבן.

⁶ רש"י מפרש שבני בבל הולכים ללמוד תורה בא"י, וכיון שאין צרכי הבית עליו ולא יתבטל מתורה, ישא אשה כדי שיהיה בלא הרהור ואח"כ ילמד תורה. אבל בני א"י שלומדים במקומם, יש לחוש שאם ישא אשה יתבטל מתורה כדי לפרנסה, ולכן לומד ואח"כ נושא אשה.

⁷ דכיון שנמצא במקומו עם אשתו לא יהיה בהרהור, וגם הם עשירים ולא יטרד כל כך בפרנסה.